

Aarhus Teater Store Scene

Premiere 20. november 2002

Ronja Røverdatter

Astrid Lindgren og Sebastians musical Ronja Røverdatter
I en scenebearbejdelse af Annina Enckell

Musik og sangtekster Sebastian
Oversættelse Sebastian
Isenesættelse Kim Veisgaard
Scenografi Erik Söderberg
Koreograf Chris Blackwell
Kapelmester Niels Søren Hansen
Masker/dyr Barbara Freud-Magnus
Sminke og parykker Agnetha von Gegerfelt
Lysdesign Peder Jacobsen
Lyddesign Andreas A. Carlsen

Ronja Anna Ur Konoy/Pil Egholm
Birk Anders Holst
Mattis Victor Marcussen
Lovis, Rumpenisse Jette S. Sievertsen/Camilla Sophie Lohmann
Skalle Per Jens Pedersen
Borka, Rumpenisse, Grå-dværg Hother Bøndorff
Undis, Rumpenisse Dorthe Hansen Carlsen
Lille Klippe Lars Bondgaard Pihl
Sturkas, Rumpenisse Leo Padkær
Knotas Ejnar Hans Jensen
Jutis, Rumpenisse Holger Ø. Kristensen
Jon, Rumpenisse Olaf Højgaard
Soldat/røver/Grå-dværg Morten Flarup
Soldat/røver/Grå-dværg/Rumpenisse Sigmund Elias Vatn
Soldater/røvere Kristian Havmand Andreassen, Morten Andersen

Røverorkester: Niels Søren Hansen (kapelmester, keyboards)
..... Jens Kokholm Nielsen (el- og akustisk guitar)
..... Tom Bilde Olesen (elbas, banjo, mandolin, basun)
..... Christen Frost (sopran og tenorsax, keyboard)
..... Lars Daugaard (trommer og slagtøj)

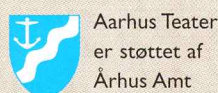
Forestillingens varighed: ca. 2 timer og 15 minutter incl. pause
Aarhus Teater Store Scene. Premiere 20. november 2002

Forestillingsleder: Joe Otterstrøm
Regissør: Connie Bang
Regissørassistent: Zandra Schaadt
Suffli: Anette Walsøe
Afvikling lys: Jesper Ahnfeldt/Peder Jacobsen
Afvikling lyd: Kim Engelbrecht/Jeppe Larris

Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

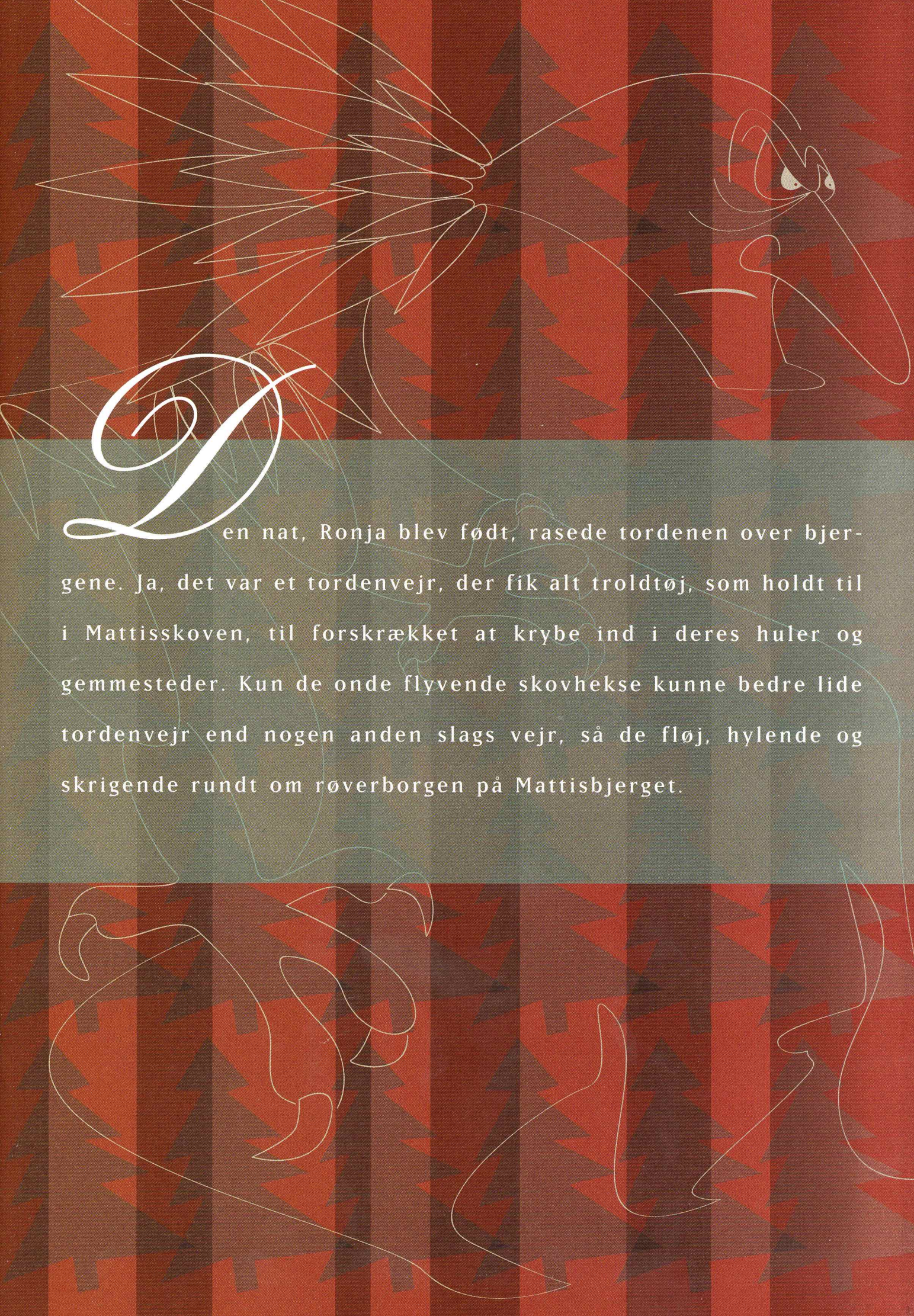
Forlag: Nordiska Strakosch Teaterforlaget ApS, København
Programredaktion: Jørgen Heiner og Agnete Krogh
Foto fra afsluttende prøver: Jan Jul
Plakat & program layout: Jørn Moesgård as
Tryk: EJ Graphic

Interaktiv malebog. På www.ronjaroeverdatter.dk kan du deltage i konkurrencen om billetter til familieforestillingen 2003. Kamikaze Internet ApS står for kreativ produktion af interaktive medier med kvalitet. I samarbejde med Jørn Moesgård as har vi sponsoreret Ronja Røverdatters malebog og konkurrence på Internettet. God fornøjelse til store og små. www.kamikaze-internet.dk

Læs om skuespillerne på www.aarhusteater.dk

L

en nat, Ronja blev født, rasede tordenen over bjergene. Ja, det var et tordenvejr, der fik alt troldtøj, som holdt til i Mattisskoven, til forskrækket at krybe ind i deres huler og gemmesteder. Kun de onde flyvende skovhekse kunne bedre lide tordenvejr end nogen anden slags vejr, så de fløj, hylende og skrigende rundt om røverborgen på Mattisbjerget.

Ronja Røverdatter

Ronja Røverdatter, røverkongens datter
at hun blev født, ja hun blev født
- en nat med lyn og torden
så hun er glad og fylder snart de fjorten
Ayayayay

Ronja Røverdatter. Røverkongens datter
hvor er hun, ja hvor er hun?

Ude midt i skoven synger hun med fuglene foroven
Ayayayay

Ronja rider på de vilde heste
Slås mod os hvem der kommer først
Ronja prøver mere end de fleste
gemmer sig i skov og krat
Venter dér til det bli'r nat
Hilser hestene godnat

Ronja Røverdatter – har en røverfatter
han er stærk, ja han er stærk
Han kender ej til smerte
- kun når Ronja løber med hans hjerte

Ronja Røverdatter. Røverkongedatter
kom nu hjem, ja kom nu hjem
- for hele Mattisborgen
- håber på du kommer hjem i morgen

Ronja frygter kun de vilde hekse
når de suser gennem himmelen
Ronja prøver mere end de fleste
gemmer sig i skov og krat
venter dér til det bli'r nat
hilser heksene godnat.

Lovis og Birk ▶

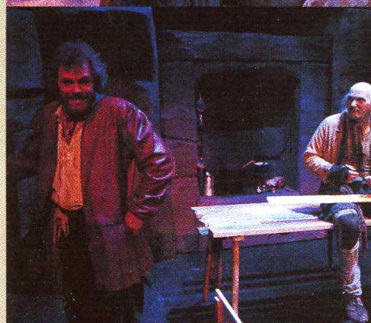
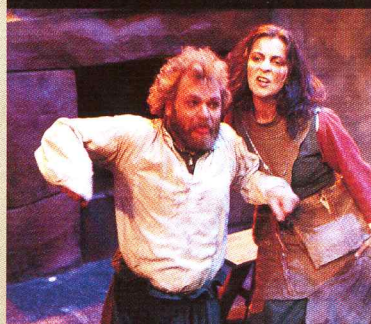
Mattis og Lovis ▶

Mattis
og
Skalle Per ▶

Grå-dværg ▶

Mattis, Ronja,
Lille Klippe, Knotas,
Sturkas og Lovis ▶

Skalle Per og Jutis ▶

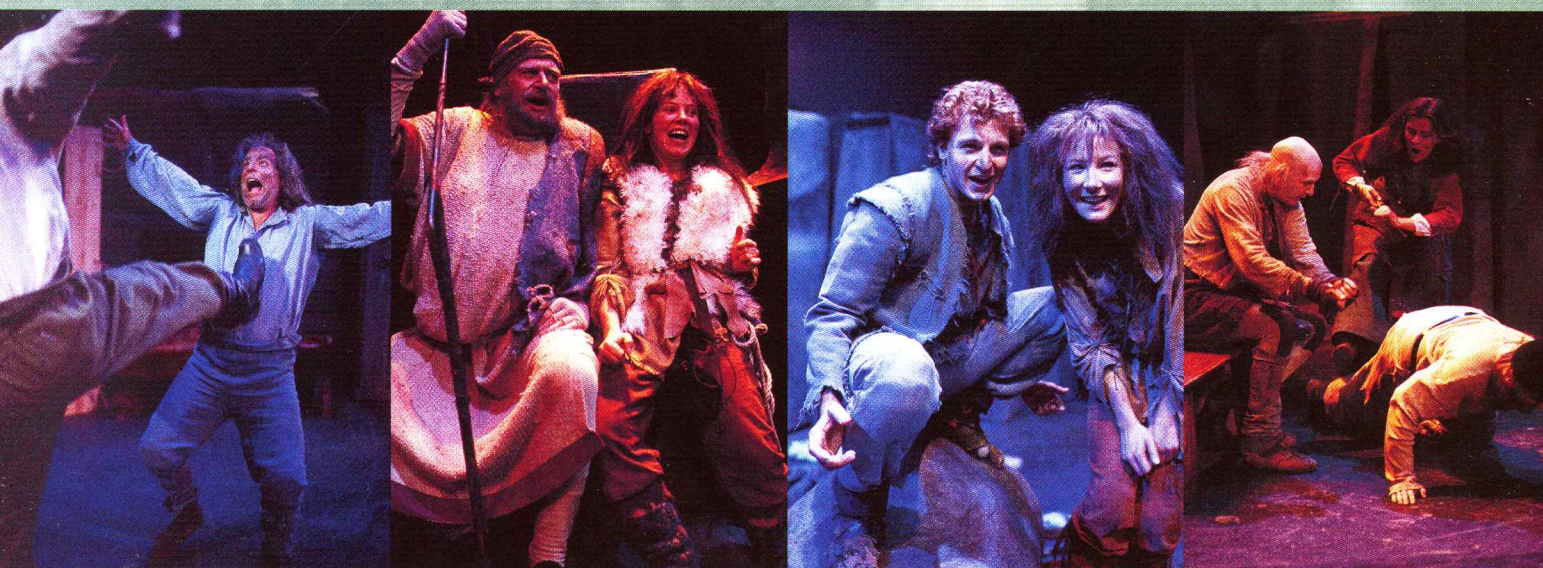

▼ Mattis og Borka

▼ Knotas og Ronja

▼ Birk og Ronja

▼ Skalle Per, Lovis og Sturkas

Hun havde selvfølgelig hørt Mattis og Lovis fortælle om, hvad der fandtes uden for Mattisborgen, elven havde de fortalt om. Men først da hun så den komme brusende frem fra dybet under Mattisbjerget med sine fossende vandmasser, forstod hun, hvad en elv var. Skoven havde de også fortalt om. Men først da hun så den så mørk og mystisk med alle sine susende træer, forstod hun, hvad en skov var, og hun lo stille af bare glæde over, at der var elve og skove til. Hun kunne knap nok tro det, tænke, at der fandtes store træer og store vande, og at de var levende. Måtte man så ikke bare le!

Ronja Røverdatter

Om natten drømte hun, at Mattis sad alene ude i en mørk, sort skov og græd, så der blev en kilde ved hans fødder. Og dybt nede i den kilde sad hun selv og var lille igen og legede med grankogler og sten, hun havde fået af ham.

Ronja Røverdatter

Skalle Per

Træerne er vore hellige køer

- vi har brug for dem til at forsyne os med ilt. Et fuldvoksnet træ dækker et menneskes behov for ilt, vidste I det? Og de kan bruges på de mest forskellige måder. Ikke blot til tømmer og papirmasse, træer kan også bruges og misbruges dér, hvor de vokser. Hvis det er sandt at træer er personligheder, vil de så ikke blive påvirket af den måde, vi bruger dem på? Kærlighedstræer, dødstræer, offertræer, legetræer, klatretræer – og træer til at sidde og skrive salmer i – alle disse arter findes, og de kan umuligt have samme personlighed. Også langt tilbage i tiden i vore allerældste sagn og myter gives der træer, som betyder noget stort og helligt og umisteligt. Vi har Yggdrasil, asken som breder sine rødder ud over hele jorden, og som har tre rødder, én hos aserne, én hos jætterne og én i Niefelheim. I Niefelheim – det er hos os. Hvilken trøst at vide, at når Ragnarok kommer, så vil Yggdrasil skælve, men dog blive stående oprejst. I Edens have vokser også et træ ud af myterne. Kundskabens Træ på godt og ondt, "et træ med blandede frugter", som en lille skoledreng kaldte det i et radioprogram. Af de blandede frugter tog Eva et æble og gav Adam – og hvor er alle Evaer dog ikke blevet skældt ud for det siden hen! Overalt, i digte og sange og eventyr og myter har vi træer. Og vi har dem i vor erindring. "Træer, jeg har kendt", tænk hvis man bad mennesker fortælle om det! Jeg tror, vi ville få mest at høre om barndomstræer, klatretræer, legetræer, drømmetræer, mange, mange! Langt tilbage i vor oprindelses dunkelhed var vi vel selv skabninger, som svang sig fra gren til gren og levede i træer. Måske længes vi i vore vildfarne sjæles allerinderste tilbage dertil, måske angrer vi uden at forstå det, at vi nogen sinde forlod trækronerne og klatrede ned på jorden. Hvem ved, om det ikke er den rene hjemlængsel, der får os til at digte og synge om træerne og drømme om alle jordens grønne skove.

Astrid Lindgren

Grå-dvæрге

Alle vegne mellem træerne glimtede det i øjne, ja, der var en hel ring af øjne rundt om stenen, som alle stirrede på hende, uden at hun havde mærket det. Aldrig før havde hun set øjne, der kunne lyse i mørket, og hun kunne ikke lide dem... øjnene kom nærmere. Ganske sagte, i bittesmå ryk ad gangen nærmede de sig mere og mere, og hun hørte en mumlen af stemmer, underlige gamle og grå stemmer, der mumlede og messede i kor: "Alle grå dvæрге, et menneske her, et menneske her i Grådværgeskoven, alle grå dvæрге, bid og slå løs, alle grå dvæрге, bid og slå løs!" Sælsomme grå væsener, som ville hende ondt. Og nu vidste hun, hvor farlige de var, de grå dvæрге. De begyndte at slå løs på stenen med køller og kæppe. Det dundrede og dronedede og bragede så uhyggeligt i stilheden, og Ronja skreg, nu var hun bange for at miste livet. Da hun skreg, holdt dværgene op med at slå. I stedet hørte hun det, der var værre. De var begyndt at kravle op ad stenen. Fra alle sider kom de i mørket. Hun hørte deres fødder skrabe mod stenen, og deres stemmer mumle: "Alle grå dvæрге, bid og slå løs!" Nu ved du hvad grå dvæрге er, sagde Mattis... Men hvordan du skal klare dem, det ved du ikke. Hvis du er bange mærker de det på lang afstand, og så er det, de bliver farlige... Derfor er det bedst ikke at være bange i Mattisskoven.

Mattis, Ronja, Birk og Borka

Ronja og Lille Klippe

Ronja og Louis

Jon og Junia

Det begyndte med, at jeg så et bjerg, og højt oppe på det lå der en røverborg, og den delte sig pludselig midtpå. Hvad er det for mennesker, som bor dér? Tænkte jeg. Jo, en røverfamilie, der har en datter, og en anden røverfamilie, som har en søn. Romeo og Julie op ad dage, altså. Og de er næsvise og drillesyge mod hinanden til at begynde med, men pludselig bliver de gode venner. Men hvad skulle de da hedde? Ja, så tog jeg Den Kongelige Automobilklubs (min mand arbejdede dér) bilatlas og slog op på Norrland. Og fandt en masse gode navne, Mattisbjerget for eksempel. Og et sted hed Fjosok – det blev en røver i min bog. Men Ronja? Jo, der findes en lappehytte, der hedder Juronjaurekåtan, og derfra tog jeg bare to stavelser ud: Ronja. Jeg syntes, det lød godt. Og det gjorde det tydeligt nok, for siden da er der blevet født en vældig masse Ronja'er her i landet, har jeg hørt.

Astrid Lindgren

Mattis, Birk, Skalle Per og Ronja

Rumpenisser

Mattis og Jon

Ronja og Grå-dværge

Hvis nogen spørger mig, hvad jeg husker fra barndomsiden, så er min første tanke ikke menneskene. Men *naturen* som omslutede mine dage dengang og fyldte dem så intenst, at man som voksen knap kan fatte det. Klyngerne af skovjordbær, de blå anemonetæpper, kodriverne i lysningerne, blåbærstederne, skoven med limnæens lyserøde klokker i mosset, løvengene rundt om Näs hvor vi kendte hver eneste sti og sten, åen med åkanderne, grøftekanterne, bækkene og træerne, alt det husker jeg bedre end menneskene. Stenene og træerne stod os næsten så nær som levende væsner. Og det var naturen der omslutede og nærede vore lege og drømme. I naturen omkring os udspillede alt det, vi kunne forestille os i vores fantasi, alle eventyrerne, alle historierne, som vi fandt på eller læste eller fik fortalt, skete ingen andre steder end der, ja, selv vores sange og bønner havde deres givne plads ude i den natur, som omgav os.

Astrid Lindgren

Rumpenisser

Rumpenisser er lette at kende på deres store ender, de små, rynkede ansigter og det strittende hår. I almindelighed er rumpenisser flinke og fredelige og gør ikke en sjæl fortræd. Rumpenisser indretter sig i huler, hvis de ikke kan finde et godt hult træ at bo i. Men de nisser, som stod dér og stirrede på hende med deres enfoldige øjne, var misfornøjede, det var tydeligt. De gryntede og sukkede, og en af dem sagde tungt: "Hva'for gør hun så'n no'd?"

Ronjas livret

God appetit

God appetit

God appetit

God appetit

God appetit

Birk og Ronja

God appetit

God appetit

God appetit

God appetit

God appetit

Lovis-brød

Lovis-brød er supergode at have med på tur ud i naturen, fordi de ikke vejer så meget, er sunde og fulde af energi. Samtidig er de meget lette at lave. Sidst, men ikke mindst, så smager de helt fantastisk godt...

Når Lovis laver brød til alle røverne i Mattisborgen bager hun en kæmpeportion. Denne opskrift rækker dog kun til 10 brød. Lovis tager altid et stort lervad eller en skål og starter med at røre de tørre ingredienser sammen i fadet:

500 g. fuldkornshvedemel
300 g. hvedemel
150 g. soyamel
130 g. kokosmel
250 g. fuldkornsrugmel
100 g. tørrede abrikoser
100 g. nødder
100 g. rosiner
2 tsk. salt

Så finder hun den bedste jerngryde og heri smelter hun de våde ingredienser sammen over en sagte ild:

150 g. margarine
100 g. honning
200 g. druesukker
6 dl. mælk

Med stor forsigtighed, så hun ikke spilder, hælder hun blandingen i fadet med de tørre ingredienser. Hun rører det hele godt sammen med den store træslev, som Mattis snittede til hende sidste vinter. Så lader hun dejen stå en halv time, mens hun vasker gulvet.

Når dejen har hvilet sig en halv times tid, hælder hun den i en smurt bradepande, så brødet bliver ca. 2 cm. højt. Af og til synes Lovis dog, det er nemmere at få brødene helt gennembagte, hvis hun kun laver dem én cm, tyk - men det kan godt være, at din ovn er bedre end den man finder i Mattisborgen. Så skærer hun dejen ud i tern på ca. 10 x 13 cm - og det hele prikkes med en gaffel.

Mattis fyrer oven op til 180 grader og Lovis sætter pladen i ovnen i 40 minutter - eller så længe som muligt uden at brødene brænder på. Under bagningen prikker Lovis tit i brødet med en gaffel, så der slipper så meget væde ud af brødet som muligt.

Når brødet er færdigt, tager Lovis det ud af ovnen og lader det køle helt af, før det skæres ud, pakkes i poser - eller spises. Du kan naturligvis også putte det fryseren.

Mad af og i naturen. Mange har prøvet at samle og spise f.eks. svampe og hasselnødder, men du kan også spise mange andre ting fra naturen. **Stegte hyldeblomster.** Når hyliden blomstrer til sankthans, er det tid at lave friturestegte hyldeblomster. Pluk en masse helt udsprungne hyldeskærme med stilk. Lav en pandekagedej og dyp skærmene heri. Skærmene steges i varm olie – i en frituregryde eller på pande – til de er gyldne. Skærmene afdryppes på fedtsugende papir og drysses med flormelis. Blomsterne indtages uden stilke. **Ristede bog.** Bøgens frugt, bog, kan blive til lækre snacks. Saml i efteråret bog og pil skallerne af. Rist nødderne på en tør pande til de bliver lidt brune, drys med salt og du har de lækreste snacks. Bog kan desuden bruges i alle slags mad, hvor du ellers ville bruge nødder. **Skovsalat.** Vidste du, at man kan spise en stor del af planterne i skoven? I foråret, når bladene er friske, kan du bruge bøgeblade, skovsyre, nye mælkebøtteblade, almindelig syre og løgkarse til salat.

De underjordiske

De underjordiske kom op i skoven fra deres mørke dyb, men kun, når det var tåge. Hun havde aldrig mødt nogen af dem, og alligevel ville hun følge med dem nu, lige meget hvorhen. Hun ville leve med deres sange, om hun så skulle bo i underverdenen resten af livet... Hun hørte kun sangen, der var så stærk nu og fyldte hele skoven med sin brusen og hende selv med en længsel, der ikke var til at modstå. Der kom inde fra tågen nogle dæmpede, dejlige, klagende toner, og der lød en sang, den mærkeligste sang. Aldrig havde hun hørt noget, der lignede den. Åh, hvor var den smuk, hvor den fyldte hendes skov med sin blide skønhed! Og den fordrev al angsten, den trøstede hende. Hvor den sang lokkede og kaldte! Hun mærkede, at de, der sang, ønskede, at hun skulle forlade stien og følge lokketonerne ind i tågen.

Mattis' sang

Vinden har hørt mine sange til dig
 Floden har ført mine både
 Skoven har gemt dig blandt tusinde hjerter der
 banker
 Hvor gik jeg forkert?
 Jeg gik den gale vej

Regnen har pisket og fjernet dit spor
 Snart kommer natten alene
 Gid du var hos mig – du styrer så blindt mine
 tanker
 hvor gik jeg forkert?
 Jeg gik den gale vej
 Hvor gik jeg forkert?
 Jeg så – kun næsen foran mig
 Og sådan kan man miste
 En man har for altid
 - uden at hun vidste – hun var
 den kæreste jeg har.

Kommer du til mig før natten går hjem?
 Før jeg går helt fra forstanden
 Tro mig, jeg ved der skal to til at finde hinanden
 Hvor gik jeg forkert?

Jeg gik den gale vej
 Hvor gik jeg forkert?
 Jeg så – kun næsen foran mig
 Og sådan kan man miste
 En man har for altid
 - uden at hun vidste – hun var
 den kæreste jeg har.

Og sådan kan vi miste
 ... dem vi har for altid
 ... uden at de vidste, de var
 ... de kæreste vi har.

Man må leve, så man kan blive ven med døden tror jeg, tra la, la.

Astrid Lindgren

Rumpenisser

Ronja havde aldrig før set nogen dø, og hun græd et stykke tid. Men han var jo så træt her på det sidste, tænkte hun, nu får han måske hvilet ud et sted, jeg ikke ved noget om. Men Mattis gik hulkende frem og tilbage i Stensalen og råbte: "Han har jo altid været her! Og nu er han her ikke mere!" Til sidst sagde Lovis: "Mattis, du ved jo godt, at ingen bliver ved med at være her altid. Vi fødes, og vi dør, sådan har det altid været. Hvad jamrer du sådan over?" "Jeg savner ham," råbte Mattis. "Jeg savner ham, så det skærer i hjertet!"

Læs mere af Astrid Lindgren. Astrid Lindgren er elsket af børn – og voksne – over hele verden. Hun forstår i sine historier, at tolke barnets situation i den moderne verden, hvor de eksistentielle spørgsmål står i centrum: liv og død, godt og ondt, mod og rædsel. Hun fortæller om det trygge, legende barn som Pippi Langstrømpe, Emil fra Lønneberg, Grynet og børnene i Bulderby. Men også de farer som lurar bag idyllen skriver hun om – det ensomme barn, som søger kærlighed og bekræftelse og skaber sin egen fantasiverden, som i Mio min Mio og Brødrene Løvehjerte. Astrid Lindgren har skrevet over 130 historier, som er oversat til mere end 60 sprog, blandt andre af hendes figurer kan nævnes; Karlsson på Taget, Mesterdetektiven Kalte Blomkvist, Madicken, Vi på Krageøen og Kitte Kry. Kig efter Astrid Lindgren næste gang du kommer på biblioteket.

